

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«Ужгородський національний університет»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ДВНЗ
«Ужгородський національний
університет»,
протокол №__ від _____ 2020 р.
Голова Вченої ради, ректор
_____ В.І. Смоланка

ПРОЄКТ

Освітньо-наукова програма

«Освітні, педагогічні науки»

**Третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки»
галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка»**

Уведено в дію наказом ректора
від «_____» _____ 2020 р.
за № _____

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЗОВНІШНЮ АПРОБАЦІЮ

Освітньо-наукова програма на здобуття освітнього ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки» оцінена позитивно та рекомендована до впровадження в ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Рецензенти:

1. Мешко Галина Михайлівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та менеджменту освіти Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка.
2. Квас Олена Валеріївна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи Львівського національного університету імені Івана Франка.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма «Освітні, педагогічні науки» підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» розроблена згідно з вимогами Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII.

Освітньо-наукова програма розроблена проєктною групою:

1. Староста Володимир Іванович – доктор педагогічних наук, професор (гарант освітньо-наукової програми);
2. Козубовська Ірина Василівна – доктор педагогічних наук, професор;
3. Лукашевич Микола Павлович – доктор філософських, професор;
4. Опачко Магдалина Василівна – доктор педагогічних наук, доцент;
5. Розлуцька Галина Миколаївна – доктор педагогічних наук, доцент.

Гарант освітньої програми

проф. Староста В.І.

Програму погоджено:

**1. Профіль освітньо-наукової програми зі спеціальності
«Освітні, педагогічні науки»
«Educational, Pedagogical Sciences»
зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки»**

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет», факультет суспільних наук, кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи/ <i>State University "Uzhhorod National University", Faculty of Social Sciences, Department of General Pedagogy and Pedagogy of Higher School</i>
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти: доктор філософії / <i>Doctor of Philosophy (Ph. D.)</i> Освітня кваліфікація: доктор філософії з освітніх, педагогічних наук / <i>Doctor of Philosophy (Ph. D.) Program Subject Area 011 «Educational, Pedagogical Sciences»</i>
Мова навчання і оцінювання	Українська Ukrainian
Обсяг освітньої програми	40 кредитів ЄКТС
Тип програми	Освітньо-наукова
Наявність акредитації	-
Цикл/рівень програми	Національна рамка кваліфікацій України – 8 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень.
Передумови	Другий рівень вищої освіти (диплом магістра, спеціаліста)
Форма навчання	Очна (денна, вечірня), заочна
Термін дії освітньої програми	4 роки
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/
2 – Мета освітньої програми	
Мета програми (з врахуванням рівня кваліфікації)	Забезпечити освітньо-наукову підготовку дослідників у галузі педагогічних наук відповідно до спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка», яка передбачає успішну реалізацію теми наукового дослідження, створює умови для розвитку наукового мислення, дослідницької компетентності та самореалізації здобувачів, стимулює вироблення нових інноваційних ідей та проєктів, а також забезпечення консультативної підтримки у виконанні оригінальних наукових досліджень, що спрямовані на отримання наукових знань, підготовку та захист дисертації. Дана спеціальність дає можливість формувати компетентних фахівців у галузі освіти, яка є визначальною рушійною силою в сучасному глобалізованому суспільстві.
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань / спеціальність /	Галузь знань: 01 «Освіта / Педагогіка» Спеціальність: 011 «Освітні, педагогічні науки».

спеціалізація програми)	
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова академічна
Фокус освітньої програми та спеціалізації	Формування та розвиток професійної компетентності для здійснення аналітичної, дослідницької та інноваційної діяльності у галузі освіти з урахуванням сучасних вимог науки, політики, світового медіапростору, загальноєвропейських рекомендацій з професійної освіти. Акцент на здобутті теоретичних знань, умінь і навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі освіти, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
Особливості програми	Міждисциплінарна та багатопрофільна підготовка фахівців з організації проведення наукових досліджень у сфері загальної педагогіки та історії педагогіки, теорії та методики професійної освіти, теорії і методики навчання, теорії і методики виховання, викладацької і науково-дослідницької роботи у закладах освіти тощо.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Вимогами до посад є наявність завершеного навчання та захищеного наукового дослідження високого рівня, досвід дослідницької і викладацької роботи у вищих навчальних закладах або дослідницьких установах. Робочі місця у вищих навчальних закладах, науково-дослідних установах, державній службі, органах місцевого самоврядування; у відділах відповідного профілю центральних органів виконавчої та законодавчої влади. Основні посади , місця роботи: викладач, доцент, завідувач кафедри вищого навчального закладу; директор (ректор, начальник) вищого навчального закладу (технікуму, коледжу, інституту, академії, університету і т. ін.); молодший науковий співробітник, науковий співробітник; науковий співробітник-консультант; начальник відділу, управління, головного управління (місцеві, центральні органи державної влади) у галузі освіти.
Подальше навчання	Наукова програма четвертого (наукового) рівня вищої освіти «Доктор наук». Самоосвіта та саморозвиток. Підвищення кваліфікації в установах різних форм власності (державних та приватних).
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Стиль навчання базується на проблемно-орієнтованому навчанні, передусім на індивідуальному масштабному дослідницькому проекті, який ретельно контролюється, надаючи певну відповідальність досліднику на

	початковому етапі за вибір методу, предмету та організацію часу.
Оцінювання	<p>Оцінювання результатів навчання здійснюється шляхом:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) іспитів та заліків (усних та письмових) з дисциплін навчального плану. Оцінювання здійснюється за системою ЄКТС; 2) наукового звітування, яке здійснюється наприкінці кожного року навчання і передбачає контроль за всіма його компонентами. Результати оцінюються в бінарній системі як «атестовано/не атестовано»; 3) підсумкова атестація здійснюється на підставі публічного захисту аспірантом результату наукового дослідження, представленого у формі дисертації або одноосібної монографії за порядком, встановленим МОН України. <p>Кредити аспіранту зараховуються у випадку успішного складання проміжних іспитів та заліків, передбачених навчальним планом ОНП.</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність особи розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної, у тому числі дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики. (ІК)
Загальні компетентності	<p>ЗК-1. Навички критичності та самокритичності. Здатність рецензувати публікації та презентації, а також брати участь у міжнародних наукових дискусіях, висловлюючи та відстоюючи свою власну позицію.</p> <p>ЗК-2. Обґрунтування актуальності проблем та моделювання задач. Здатність визначати відповідні задачі та окреслювати їх таким чином, щоб просувати та трансформувати наукові знання та розуміння.</p> <p>ЗК-3. Якість та етичні зобов'язання. Знання стандартів і способів мислення, необхідних для наукового дослідження та публікації отриманих результатів, включаючи критичну обізнаність та академічну доброчесність.</p> <p>ЗК-4. Здатність спілкуватися з широкою науковою спільнотою та громадськістю під час наукової та/або професійної діяльності державною та іноземною мовами (усно і письмово).</p> <p>ЗК-5. Саморозвиток і самовдосконалення. Набуття теоретичних та практичних способів діяльності, скеровуючи зусилля і об'єднуючи результати різних досліджень та аналізів, представляючи остаточний результат до визначеного кінцевого терміну.</p> <p>ЗК-6. Автономність і відповідальність. Ініціювання, розробка та реалізація інноваційних комплексних проектів шляхом співпраці в регіональному та міжнародному середовищі; відповідальність під час наукової та/або професійної діяльності за результати прийняття рішень.</p>
Спеціальні (фахові)	СК-1. Здатність оперувати науковою термінологією

<p>компетентності</p>	<p>педагогічної науки та вибудувувати ієрархію наукових понять за рівнями їх узагальнення; розуміти системність, взаємозв'язок та цілісність різних педагогічних явищ і процесів, багатогранність практичної спрямованості педагогіки; орієнтуватися у сучасній нормативно-правовій базі розвитку освіти, тенденціях освітньої політики в Україні; розглядати педагогічні явища, розвиток освіти та науки у їх історичній ретроспективі; застосовувати компаративний аналіз щодо вивчення педагогічних проблем у зарубіжному та вітчизняному контекстах; узагальнювати інноваційний педагогічний досвід у власному науковому дослідженні;</p> <p>СК-2. Психологічна готовність до: наукової діяльності, розвиток наукового мислення; здатність володіти знаннями про закономірності філогенезу та онтогенезу людини на різних вікових етапах, про розвиток психічних процесів людини; емоційної саморегуляції, розвитку вольових якостей, самоорганізації та самоактуалізації; самоаналізу результатів наукової діяльності; виявлення креативних здібностей для самостійного вирішення дослідницьких завдань; дотримання етичних принципів роботи в системі «людина-людина»; виявлення емпатії, поваги до індивідуальних особливостей інших людей;</p> <p>СК-3. Здатність до суб'єкт-суб'єктної взаємодії, ефективної комунікації, презентації наукових доробків та ідей, володіння науковим стилем викладу матеріалу дослідження; до участі у різних видах наукового спілкування; встановлення продуктивних зв'язків щодо обміну досвідом (емоційним, соціальним, практичним тощо);</p> <p>СК-4. Здатність до різних видів історико-педагогічного аналізу (історико-логічний, компаративний, ретроспективний); опрацьовувати джерельну базу дослідження; адаптовувати та застосовувати ідеї видатних педагогів у сучасну педагогічну практику; використовувати цивілізаційний підхід до осмислення історико-педагогічних явищ і процесів;</p> <p>СК-5. Здатність до диференціації педагогічної діяльності відповідно до специфіки професійних категорій; застосування педагогічних технологій у неперервній педагогічній освіті; впровадження інноваційних процесів у професійну освіту; розробки науково-методичного супроводу професійної підготовки;</p> <p>СК-6. Здатність до вивчення та модернізації існуючих вихованих систем та технологій, розуміння механізмів становлення особистості у процесі виховання і самовиховання; до аналізу соціокультурного середовища, проблем виховання особистості на різних вікових етапах; здійснювати ціннісно-смісловий підхід до виховання дітей і молоді;</p> <p>СК-7. Здатність проводити моніторинг власних наукових результатів; володіти діагностичним</p>
------------------------------	--

	<p>інструментарієм оцінки результатів експериментальної роботи; будувати індивідуальну траєкторію власного розвитку та кожного суб'єкта педагогічної діяльності; оцінювати наукову та практичну цінність завдань, які вирішуються у власному педагогічному дослідженні;</p> <p>СК-8. Здатність готувати, планувати, організовувати власну науково-педагогічну діяльність; розуміти гносеологічні основи освітньої діяльності; адекватно застосовувати наукові методи для виконання завдань власного дослідження; використовувати існуючі, модифікувати та створювати педагогічні методи, технології для виконання завдань дослідження, перевіряти їх ефективність; впроваджувати інформаційно-комунікаційні технології для реалізації наукового задуму дослідження;</p> <p>СК-9. Здатність володіти інформаційно-комунікаційними технологіями та методичними основами їх застосування в освітній діяльності; впроваджувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології для розв'язання освітньо-наукових завдань, моделювання, моніторингу та опрацювання результатів експерименту.</p>
7 – Програмні результати навчання	
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>ПРН 1. Здатність здійснювати аналіз наукових публікацій в межах дослідження та в інших галузях.</p> <p>ПРН 2. Здатність критично і обґрунтовано використовувати знання в науковій сфері, що підтверджено публікаціями.</p> <p>ПРН 3. Здатність детально розробляти та переконливо презентувати групі кваліфікованих дослідників обґрунтований план дослідження для вирішення важливої задачі.</p> <p>ПРН 4. Здатність завершити розширене оригінальне дослідження, що базується на критичному розгляді джерел та забезпечене необхідним науковим апаратом таким, як план-проспект дослідження та публікація відповідних матеріалів.</p> <p>ПРН 5. Здатність презентувати результати дослідження усно та письмово на наукових семінарах, наукових зустрічах, форумах, конференціях.</p> <p>ПРН 6. Здатність оприлюднювати свої результати дослідження іноземною мовою.</p> <p>ПРН 7. Здатність готувати підбір матеріалу для преси/об'єднання інформації з питань професорсько-викладацьких ініціатив, публікувати їх у пресі чи на веб-сторінці.</p> <p>ПРН 8. Здатність ефективно планувати час в процесі дослідження для отримання необхідних результатів, що відображається у щорічних звітах та підтверджується остаточним захистом наукової роботи.</p> <p>ПРН 9. Здатність аналізувати та посилатися на відповідні основні наукові праці в письмовій формі, через усні виступи та презентації, апробацію результатів дослідження.</p>

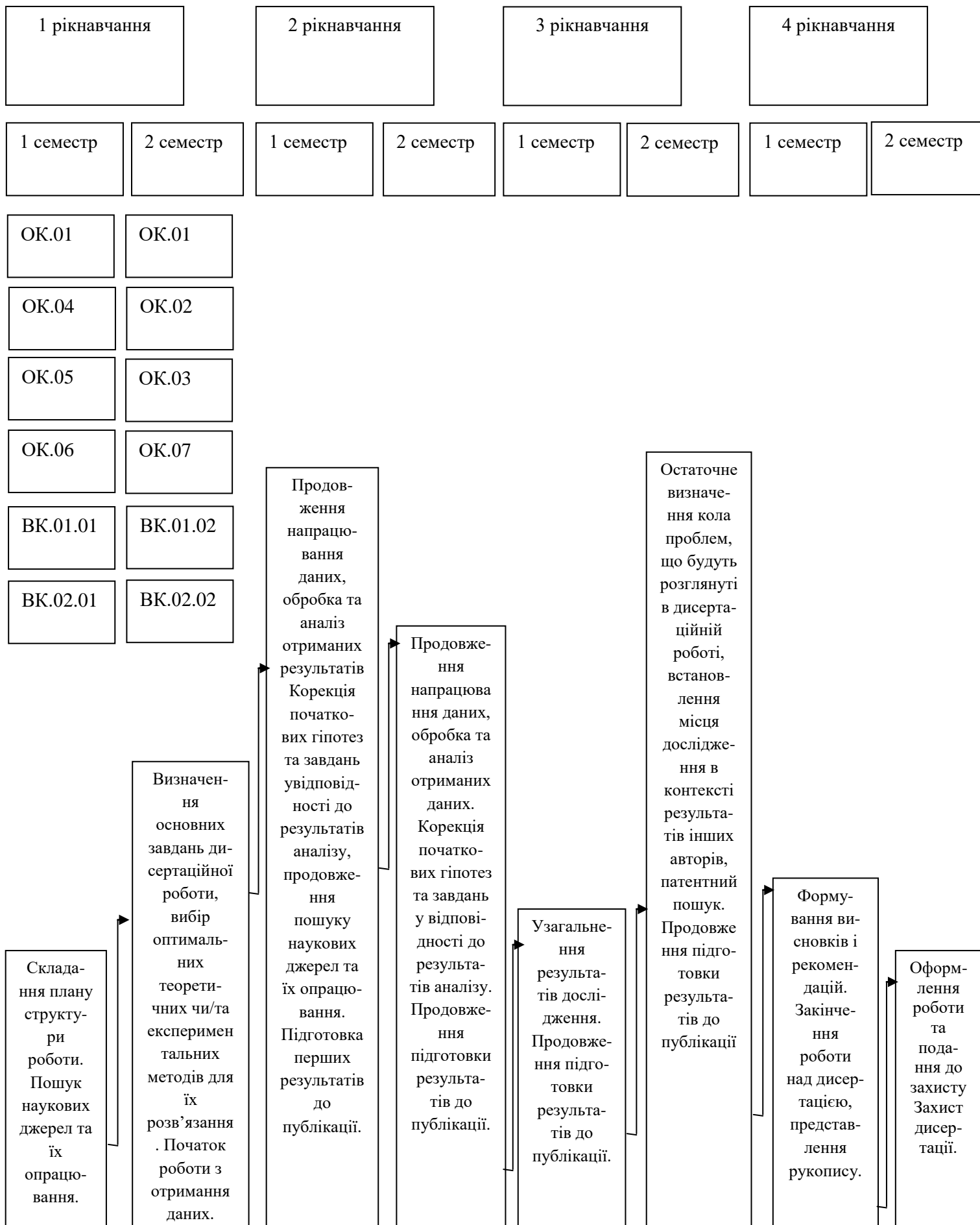
	<p>ПРН 10. Обізнаність та здатність взаємодіяти з найновішими педагогічними дослідженнями в спеціальній області дослідження.</p> <p>ПРН 11. Здатність використовувати облікову інформацію з архіву, бібліотечні каталоги та найновіші ІКТ-ресурси, щоб локалізувати джерела та документальний матеріал, корисний для власного дослідження.</p> <p>ПРН 12. Здатність знаходити, систематизувати та інтегрувати матеріали з проблематики досліджень.</p> <p>ПРН 13. Окреслити шляхи індивідуальної траєкторії у науковому просторі.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Специфічні характеристики кадрового забезпечення	Склад проектної групи освітньо-наукової програми, професорсько-викладацький склад, що задіяний до викладання навчальних дисциплін за спеціальністю відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньо-наукової діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти.
Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення	Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням відповідає потребам. Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура, кількість місць в гуртожитках відповідає вимогам. Для проведення практичних і лабораторних робіт, інформаційного пошуку та обробки результатів досліджень наявні спеціалізовані комп'ютерні класи факультету з необхідним програмним забезпеченням та необмеженим відкритим доступом до Інтернет-мережі.
Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення	Для забезпечення ефективного освітнього процесу надається доступ до провідних закордонних видань в галузі педагогічних наук
9 - Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Кредитна і ступенева мобільність у споріднених (за галуззю знань, спеціальністю) закладах вищої освіти України на основі двосторонніх або багатосторонніх угод.
Міжнародна кредитна мобільність	Кредитна і ступенева мобільність у споріднених (за галуззю знань, спеціальністю) закордонних закладах вищої освіти в рамках програм міжнародного академічного обміну УжНУ.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів здійснюється на загальних умовах.

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1 Перелік компонент ОНП

Кол н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОНП			
ОК.01	Іноземна мова для комунікації у науково-педагогічному середовищі	6	Іспит
ОК.02	Теорія та методологія класичної та сучасної філософії	4	Залік, іспит
ОК.03	Презентація наукових результатів та управління науковими проектами	3	Залік
ОК.04	Інновації в сучасній педагогіці, організація та проведення навчальних занять	3	Залік
ОК.05	Сучасні інформаційні технології	3	Іспит
ОК.06	Педагогіка та психологія вищої школи з методикою викладання	4	Залік
ОК.07	Асистентська практика	3	Залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		26 кредитів	
Вибіркові компоненти ОНП			
ВК.01	<i>(аспірант із запропонованих пар дисциплін обирає по одній ВК)</i>		
ВК.01.01	Філософія освіти	3,5	Залік
	Теоретико-методологічні основи сучасної професійної освіти	3,5	Залік
ВК.01.02	Методи дослідження в педагогіці	3,5	Іспит
	Діагностика в педагогічному процесі	3,5	Іспит
ВК.02	<i>(аспірант із запропонованих пар дисциплін обирає по одній ВК)</i>		
ВК.02.01	Порівняльна педагогіка	3,5	Залік
	Полікультурна освіта: зарубіжний і вітчизняний досвід	3,5	Залік
ВК.02.02	Історія педагогіки	3,5	Іспит
	Становлення і розвиток освіти Закарпаття	3,5	Іспит
Загальний обсяг вибірових компонент:		14 кредитів	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ		40 кредитів	

СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація здобувачів освітнього ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки» здійснюється у формі публічного захисту дисертаційної роботи. Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання здобувачем його індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи.

У результаті успішного захисту дисертаційної роботи здобувачу присуджується науковий ступінь доктора філософії, присвоюється кваліфікація доктора філософії з освітніх, педагогічних наук та видається диплом встановленого зразка.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК.01	ОК.02	ОК.03	ОК.04	ОК.05	ОК.06	ОК.07	БК.01.01	БК.01.02	БК.02.01	БК.02.02
ЗК1	.	.	.	.	.		.	.		.	
ЗК2		.				.		.			
ЗК3		.						.	.		
ЗК4	.			.			.			.	
ЗК5						.			.		.
ЗК6			.	.	.	.	.			.	.
СК1		.	.		.			.		.	.
СК2			.	.	.	.	.			.	
СК3	.						.			.	
СК4		.						.		.	.
СК5				.		.	.		.		
СК6						.				.	.
СК7									.		
СК8		.				.	.				
СК9	.		.	.	.			.			.

**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентами освітньої програми**

	ОК.01	ОК.02	ОК.03	ОК.04	ОК.05	ОК.06	ОК.07	ВК.01.01	ВК.01.02	ВК.02.01	ВК.02.02
ПРН1	•	•		•		•		•	•		•
ПРН2		•				•		•			
ПРН3						•					
ПРН4	•								•		
ПРН5			•		•						
ПРН6	•		•								
ПРН7			•		•						
ПРН8						•	•				
ПРН9						•					
ПРН10				•			•	•	•	•	•
ПРН11				•	•		•		•	•	•
ПРН12		•					•	•		•	
ПРН13							•		•		•